

100 jaar NOG: toekomst voor geitenrassen

Tekst en foto's: Wilma Wolters

Alle vijf door de Nederlandse Organisatie voor de Geitenfokkerij (NOG) geregistreerde geitenrassen kennen inteeltproblematiek en dat werpt een schaduw op het voortbestaan van die rassen. Dat was een ietwat schrikbarende maar heldere boodschap voor de geitenhouders die half november het honderdjarige bestaan van de NOG vierden. Gelukkig werden er ook al oplossingen aangedragen.

"Hoe meer inteelt, hoe meer erfelijke problemen er zullen ontstaan en hoe lager de prestaties van die dieren, zoals melkgift en vruchtbaarheid, zullen zijn", vertelde Kor Oldenbroek, werkzaam bij het Centrum voor Genetische bronnen Nederland. "Bij een te grote toename van inteelt is het gevolg dat een ras uitsterft door een opeenstapeling van erfelijke gebreken." Uit onderzoek concludeerde Oldenbroek dat de populatie van de verschillende geitenrassen groot genoeg is om inteelttoename

binnen de perken te kunnen houden, maar die van de Nubische en Boergeit is wel aan de krappe kant. Voor alle rassen acht hij inteeltbeleid nodig, omdat de inteelt veel te hoog is of hoog is geweest in de afgelopen jaren. Voorzitter van de NOG, Doede de Jong, schoof dit advies direct door naar de verschillende fokcommissies (voor elk ras is er een). "Er is werk aan de winkel. Laten we binnen elk ras bespreken hoe we de inteelttoename kunnen beperken. Ik wil aan de fokcommissies vragen hiervoor een plan op te stellen."

Kor Oldenbroek legde veel uit over inteelt.

Doede de Jong, voorzitter van de NOG.

Oplossingen

Outcross, het inkruisen met dieren uit andere populaties, is vaak de snelste manier om inteelttoename tegen te gaan. "Als stamboek zou je jezelf de vraag moeten stellen of je vast wilt houden aan het gesloten stamboek", aldus Oldenbroek. Ook het versoepelen of zelfs helemaal loslaten van regels omtrent bijvoorbeeld bokmoeders kan helpen om de populatie te vergroten en zo de inteelttoename te beperken. "Wat vaak gebeurt is de inzet van een goede bok op heel veel geiten. Dan is het gebruik van meer verschillende bokken en het beperken van het maximum aantal nakomelingen per dier, raadzaam." Daarnaast is het vinden van meer liefhebbers om de populatie te laten groeien, een manier om hoge inteelttoename tegen te gaan. Nonja Remijn van de Stichting Zeldzame Huisdierrassen adviseerde de toehoorders daarover: "Sluit aan bij bestaande projecten en initiatieven. Kom bijvoorbeeld met een geit naar fairs en evenementen. Of zorg bij spreekbeurten op school voor voldoende informatie en laat de geit in de klas zien."

